

Spis treści

Rozdział I	
Wprowadzenie	13
Wstęp	13
Opozycja antyreżimowa	15
Ramy chronologiczne i zakres pracy	20
W Pałacu Staszica – siedzibie IBL	27
Baza źródłowa	33
Archiwalia	33
Pisma emigracyjne i drugoobiegowe oraz prasa reżimowa jako źródło do dziejów opozycji	41
Źródła narracyjne	43
Literatura przedmiotu	50
Rozdział II	
Od Października '56 do Listu 34	58
Iblowcy – świadkowie zmian politycznych i „odwilży”	58
Klub Krzywego Koła	68
Odwrot od zdobyczny Października '56	72
Rozdział III	
List 34	78

Rozdział IV	
Od ataków na Kościół do studenckiego Marcą '68	89
Stosunek badaczy z IBL do wydarzeń w Polsce	89
Nadzwyczajne posiedzenie Oddziału Warszawskiego ZLP 29 lutego 1968 r.	96
O przyszłych iblowcach aresztowanych w związku z Marcem '68	100
Polityczny upadek prof. Stefana Żółkiewskiego	104
Odpowiedź uczestników środowiska ibłowskiego na poczynania władz	112
Krakowskim Przedmieściem – z UW do IBL	117
Warszawskie Koło Polonistów	120
Rozdział V	
Lata petycji do władz (1970–1976)	127
Reakcja środowiska literackiego i naukowego na masakrę robotników na Wybrzeżu w grudniu 1970 r.	127
Dwumiesięcznik „Teksty”	132
Protesty listowe	138
Akcja przeciwko zmianom w Konstytucji PRL	144
Szykany „za podpis”	152
Reakcja aparatu partyjnego	152
Reakcja aparatu bezpieczeństwa	157
Rozdział VI	
Strajki czerwcowe i powstanie Komitetu Obrony Robotników	180
Solidarność z prześladowanymi robotnikami	180
Akcja pomocy dla represjonowanych i założenie KOR	182
Pracownicy IBL – uczestnicy przedsięwzięć korowskich	189
Jak (nie) zniechęcić do działalności	198
Rozdział VII	
Rok 1977	213
W obronie Jana Józefa Lipskiego i innych aresztowanych korowców	213
Udział iblowców w niezależnych inicjatywach literackich i... politycznych	220
Na tropie „inspiratorów”. W poszukiwaniu źródła informacji	229

Rozdział VIII	
Uniwersytet Latający i Towarzystwo Kursów Naukowych	236
Powstanie i działalność Uniwersytetu Latającego i Towarzystwa Kursów Naukowych (1977–1978)	236
Drugi i trzeci rok istnienia TKN	245
Przeciwdziałanie aparatu partyjnego i bezpieczeństwa	264
Wydalenie Marii Janion z PZPR	277
Rozdział IX	
Wiosna–lato 1980 r.	284
Iblowcy a bieżące życie opozycji	284
Inteligencja wobec strajków sierpniowych. Apel 64	287
Nowe „obiekty” zainteresowania SB do Sierpnia '80	289
Rozdział X	
Miesiące „Solidarności”	303
Iblowski Związek Zawodowy Pracowników Nauki / NSZZ Pracowników Nauki, Techniki i Oświaty	303
Katalog żądań IBL	310
Nasza piękna „Solidarność”	321
Rewindykacje kadrowe	334
„Indywidualna” działalność wybranych iblowców	344
Roman Zimand – wciąż w obronie braci Kowalczyków	344
Jerzy Łojek – niepodległość przede wszystkim	346
Niezależne działania oświatowe badaczy z IBL	351
Wpływ sytuacji w kraju na życie naukowe i kulturalne. Kongres Kultury Polskiej	354
Diagnozy polityczne historyka i... pana Mareczka	361
Rozdział XI	
Stan wojenny	366
„Mieliśmy jeden polski rok”	366
Internowania koleżanek i kolegów	369

Strajk w Pałacu Staszica i inne formy sprzeciwu w pierwszym okresie stanu wojennego	384
Pod szczególnym nadzorem partii	393
Strajk w ZM „Ursus”, aresztowanie Jana Józefa Lipskiego	402
Represje sądowe	408
„Czas próby” – kodeks honorowy naukowca. Sprawa habilitacji Marty Piwińskiej	416
Życie naukowe „mimo wszystko”	420
Skazanie Ireneusza Karbowiaka. Ponowne uwięzienie Jana Józefa Lipskiego	424
Rozdział XII	
Stan „powojenny”	431
„Solidarność” żyje	431
Powrót do idei akcji petycyjnych	434
Środowisko iblowskie oczami partii	442
Działania bezpieki przeciwko badaczom i placówce	449
Janina Jachowa – TW o pseudonimie „Olga”	460
Rozdział XIII	
Polityka kadrowa w IBL w połowie lat 80.	472
IBL – miejsce schronienia	472
Dyrektor Witold Nawrocki i nowe porządki	475
„Weryfikacja” kadru	479
Ciąg dalszy sprawy zwolnionych iblowców.	
„Perypetie” Tomasza Burka	491
Izabela Jarosińska – aresztowana i... bezrobotna	500
Rozdział XIV	
Przed przełomem: lata 1987–1989	505
<i>Désintéressement</i> bezpieki	505
Na forum oficjalnym	518
Ostatnie antyreżimowe inicjatywy w IBL	525

Spis treści

O przywrócenie iblowskiej „Solidarności”. Działalność w ramach (znów) legalnej „S”	533
Powrót do pracy wyrzuconych badaczy	543
Rozdział XV	
W drugim obiegu wydawniczym po 13 grudnia 1981 r. do końca 1989 r.	546
Redaktorzy, autorzy i kolporterzy bibuły	546
Podziemny dorobek książkowy iblowców	561
Rozdział XVI	
„Polityka” paszportowa władz	573
Rozdział XVII	
IBL – od uległości do niezależności	589
„Nowe wykwalifikowane siły krytyczne”	589
Specyfika środowiska iblowskiego	596
Konglomerat doświadczeń i poglądów	596
„Przemyca w Litwę Żyd tomiki moich dzieł”	603
W związkach ze Związkiem (Literatów Polskich)	608
Zakończenie	616
Bibliografia	627
Indeks nazwisk	678